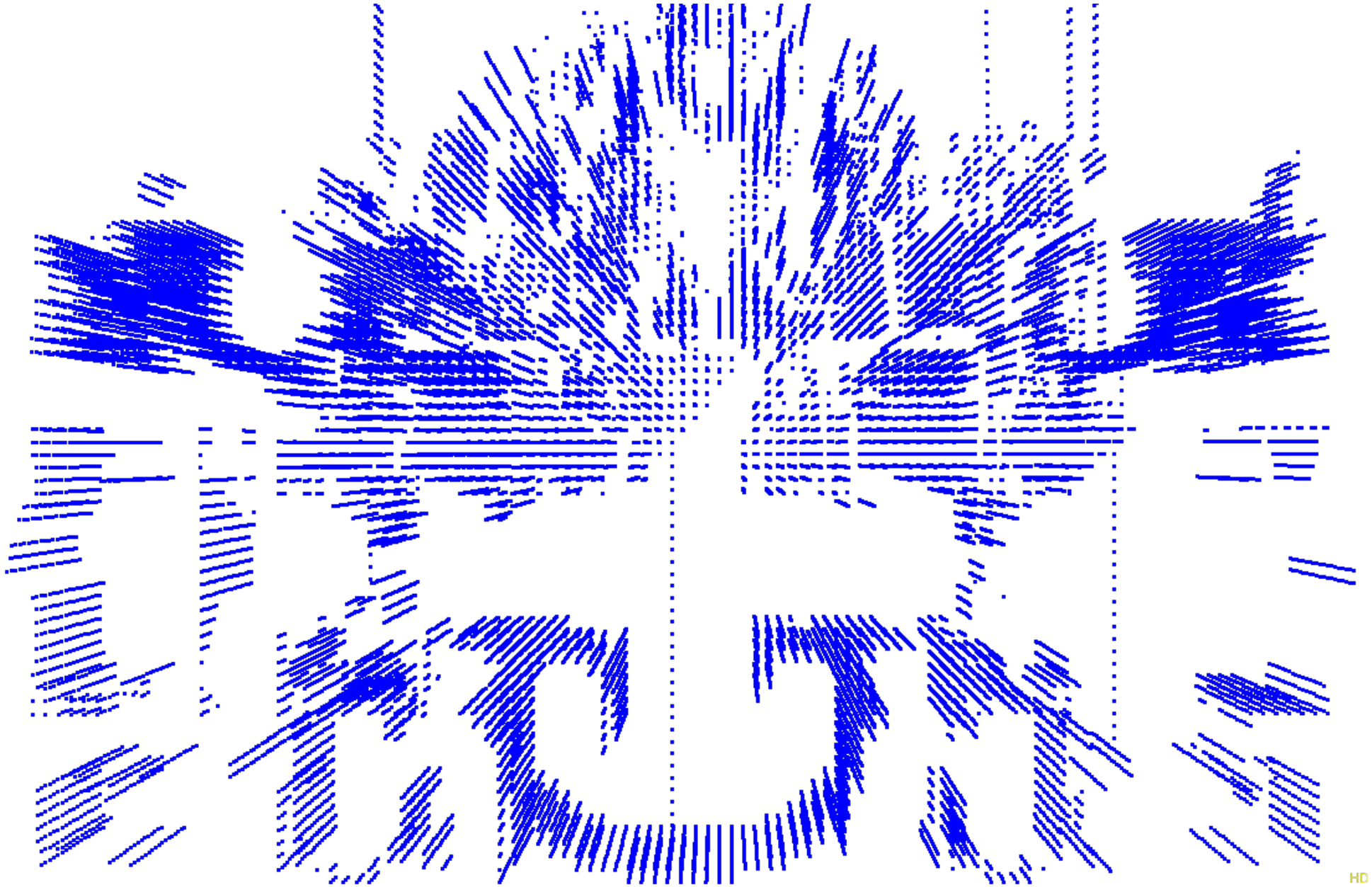
HD

thermae

úvod 00.
vyskum 01.
analyza 02.
koncept 03.
proces 04.
návrh 05.
reference 06.
dodatky 07.

TÉMA:

DYNAMICKÉ SYSTÉMY V ARCHITEKTÚRE

Výrazový prvek

Dynamické systémy je súhrný názov pre dynamické javy ktoré nachádzame v prírode a dokážeme ich efektívne simulovať a vizualizovať vo virtuálnom prostredí

= Diplomový seminár

+ Počasie

ARTECHETYP/PROTOTYP KOUPELOV

cil, predmet zkoumani - archtetyp az dnesek, porovnani

co sa mozeme naucit z prototypov a ko to pretavit vo funkcne portotypy?

lazne od pociatku ludstva cez archetypálne formy az do sucasnosti. kam smeruju a kam povedú.

vizia kúpelov pre sucasnu spolocnost so sucasnymi dostupnymi metodami navrhovania a formami materialov.

Hľadám sposob ako sa poučiť z archetypu , modifikovať ho v efektívny prototyp pomocí dynamických systémů.

DYNAMICKÉ SYSTÉMY

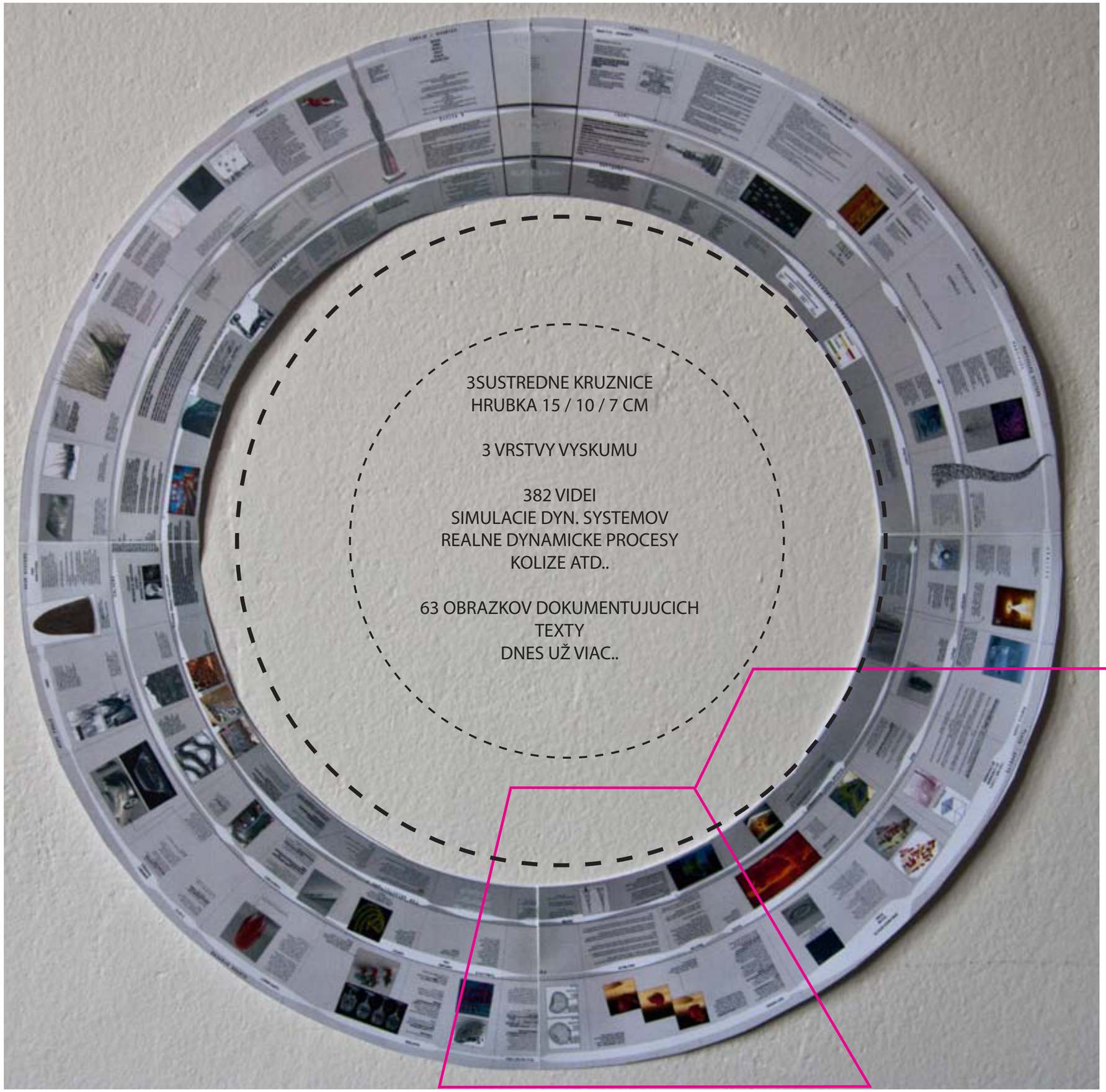

DYNAMICKÉ SYSTÉMY JE SÚHRNÝ NÁZOV PRE DYNAMICKÉ JAVY KTORÉ NACHÁDZAME V PRÍRODE A DOKÁŽEME ICH EFEKTÍVNE SIMULOVAŤ A VIZUALIZOVAŤ VO VIRTUÁLNOM PROSTREDÍ PC.

Touto problematikou som sa zaoberal niekoľko semestrov. Vyústilo to do komplexnej práce v ktorej popisujem tieto systémy. Prácu prikladám v časti príloha.

Dynamické javy : počasie : vietor , turbulencie, hluk, dynamika, kolizie, oheň, prúdenie častíc , inteligenná samoorganizácia.. Kolidace, latky, svaly, fluidy, vody,..

+

V tejto práci rozširujem DS o fenomén počasia. Jeho vlastnosti, a vzťah k architektúre a Človeku.

ARCHETYP/PROTOTYP KUPELOV

HISTORICKY VYVOJ

OD 4000 R. P.N.L
STAROINDICKÉ MESTÁ - pri riekach , pri prameňoch , termálnych

ÚDOLIE RIEKY INDUS 300R P.N.L.

Kúpele na očistu pod dohľadom kňazov predovšetkym rituálne umývanie no aj terapeuticke účely

STAROVEK

ASÝRIA, INDIA, EGYPT
STAROVEKÝ EGYPT - pre otrokov na pyramídach

Liečebné účinky kúpeľa a ich vplyv na udržanie zdravia
Kúpele v blizkosti chramov koli spajaniu s nabozenskymi obradmi.
V blizkosti riek , ktore sa vnimali ako posavatne (ganga, nil, ...)

STAROVEKÁ ČÍNA - prvé oddelené kúpele.
špehovanie cez papierove steny. voda až 50°C

GRECKO

Teplovzdusne a vanove kupele spojene s gymnazionmi , miesta na telesnu vychovu pre mladych a sport.
Stredisko kultury ducha i tela
GRÉCKE LÁZNE - spojenie so športoviskami ,parkom neskor divadlom ,kniznicou,

ANTIKA 377n.L

RIM
vrchol kupelnictva! Uplna dokonalost! Archetyp! :)
Thermy - zariadenie na kúpanie, telesnú rekreáciu, kultúrne a zábavné strediská.
Poznali vsetky druhy kupelov / vrátane termalnych , krytych /
Balnearium - sukromne kupele v bohatych rodinach
Balnea publicae - verejne ludove kupele
Balnea privatae - kupele pre vybranu spolocnost

4 Zakaldne formy kupania:
Teplovzdusna komora
Horuci vodny kupel
Studeny kupel
Masazna miestnost / na natieranie vonnymi mastami a olejmi/
+
Plavecke kryte / nekryté bazény , vystavene slnku na vyhrievanie vody
+
Jedalne , kuchyne ,
Kniznice, citarne
Priestory na vyucovaqnie , hry a telesne cvicenia
CARACALLOVE THERMY RIM - obrovský komplex. jedny z najvačších. Pre celé mesto.
MESTSKE LAZNE U FORA V POMPEJICH - spojenie s obchodmi, diskusnými fórami , divadlom. centrum Átrium.
DIOKLECIANOVE THERMY - v Ríme vrchol luxusu. Pre majetných. Ináč kúpele boli pre všetkých a vstup zadarmo.

TURCI

Ich kupele sa nazyvali hamany
Centrum kupelov tvoril ohrievana hala , kde sa nachadzali nadoby na teplu a studenu vodu
+
Satna a odpocivarna

STREDOVEK

Totalny upadok,
Ziadna ucta k ludskej dostojnosti , zaidna podpora ludskych potrieb v tomto smere.
Az do obdobia humanizmu

OD KONCA 15.STOROCIA

rozvoj kúpelnej tradície aj na slovensku a česku /plus takmer v celej európe. - Finsko napr./
Slovenské kúpele hlavne na termalnych pramenoch.

R.1920

V priemyselnych statoch ameriky a europy
Začiatok ery plaveckych bazénov

SÚČASNÉ KÚPELNÍCTVO:

2Ciele:

A/osobná hygiena súvisiaca s kazdodennou ocistou a osviezujucim kupelom v ramci bytovej kultury / kupelne sprchove kuty, sukromne bazeny/ /relaxacne minicentra, bazen , sauna , solarium, viriva vana, posilovna/

Myslim si vsak ze toto ej neblahy vplyv, a smer segregacie obyvatelov. Potreba na toto vsetko je velky pozemok a velka davka anonymity. Deje sa to v mestach , pretoze na to aby clovek take nieco dosiahol musi mat dost penazi a tie su len v mestach , takze musi byt v blizkom kontakte/

B/rozne formy verejnych krytych , ci nekrytých kupeľov, prirodnych alebo umelych bazenov,
Zostavy na rekreacne ci vyukove ucely, sporty.

VYUZIVANIE KUPANIA A PLAVANIA

- Jedna z ciest na zlepsenie sposobu zivota, posilnenie zdravotneho stavu /prevencia/
-Účelné vyuzivanie volneho casu

UZITOK PLAVANIA:

-Odovzdavanie tepla tela vode / energie bez zatazovania tela potenim
-Schopnost udrziavat pruznost pľúcnej hmoty
-Prekrvenie tela
-Masaz koze, a bolestivych miest / zejmena pri vyrivych systemoch alebo plavaniu proti prudu.

-Plavanie a pobyt vo vode sa da pestovat uz od utleho veku az do neskorej staroby.
Podmienkov je aby voda mala spravnu kvalitu a teplotu. /24-26°C/
Pod 18°c - naroky na krvny obeh a dychaci system - pre zdravych ludi moze byt prospesna ako forma otuzovania organizmu.

DEFINOVANIE ARCHETYPU
a jeho zakladnych znakov

Prehodnotit funkcie a znaky v zmysle súčasných trendov a potrieb.
"Zdeformovat" ich do ziaducej efektivnej podoby s prihliadnutim dlhodobeho vyvoja / az predvidavosti / vizionátorstva, "čo bude raz?"

SKUMANIE ARCHETYPU

THERMAE POMPEY , 79 A.D.

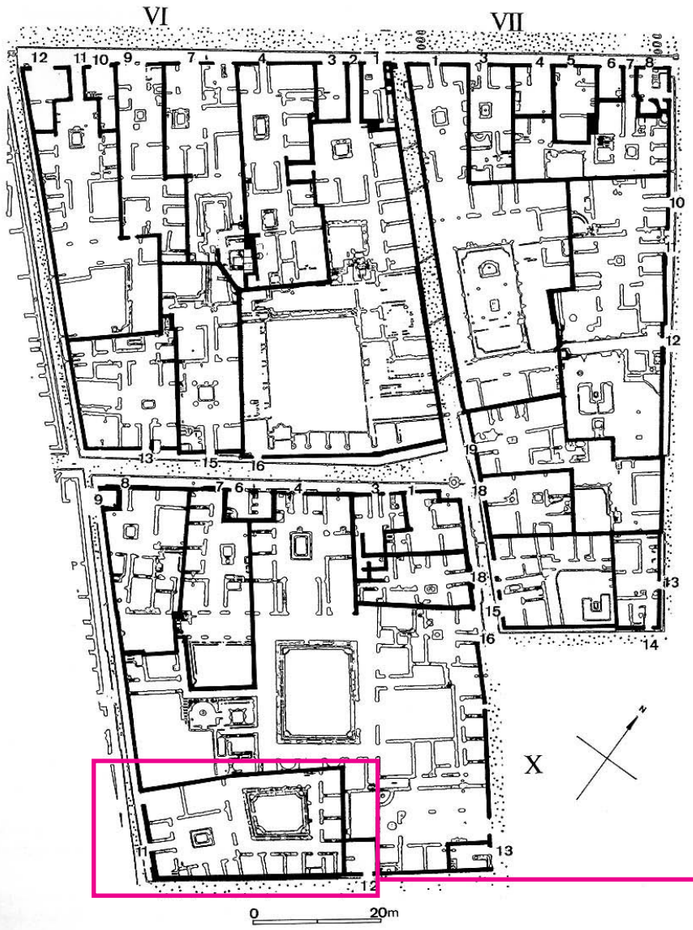

Figure A.1 Pompeii Regio I, Insulae 6, 7, and 10 (after *CTP*). In this and the following plans, boundary walls as defined for the purposes of this survey have been filled in, others left unfilled. There is, however, normally no structural difference between boundary walls and others, and their definition, which changed over time, is sometimes uncertain. Plans traditionally represent the state of houses as exposed, that is, broadly as in A.D. 79.

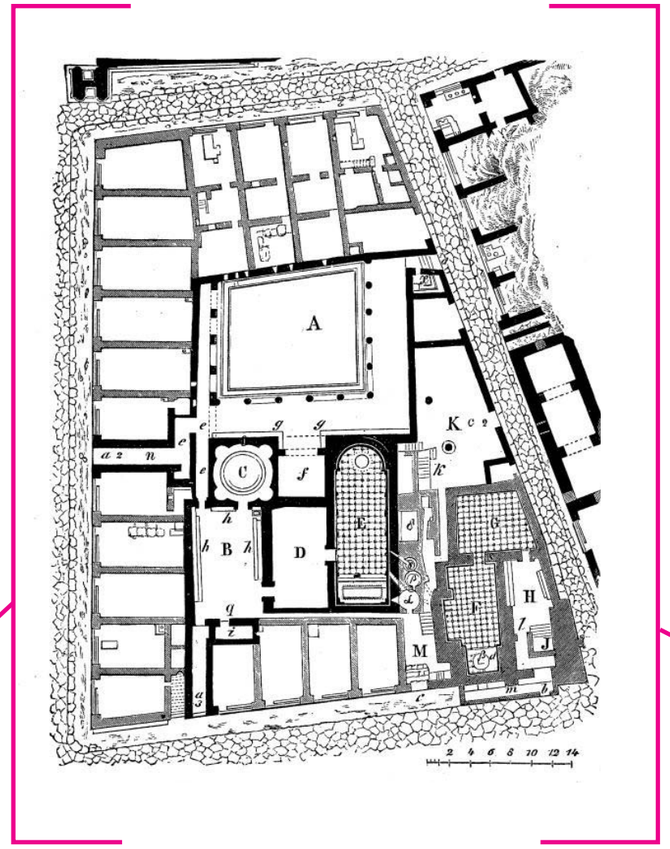

atmosféry vcera

Atmosféry Thermy V Pomejách

"Rimania si uvedomovali, že psychika človeka tiež lieči, a preto boli thermy hotovými galériami so svojou bohatou výzdobou, sochárskym umením, a dekoráciami. Vysoký dôraz sa kládol na dojem, honosnosť interiéru – sklenené mozaiky, vzácne kamenné obklady a detaily, mramor, zelený porfýr, serpentin, rôzne druhy žuly. Keď sa pozrieme na slovenské kúpele do roku 1989, i tie odrážali istú filozofiu – v tomto prípade ľudom nepripomínať bohatstvo a moc. Niečo spoločné však staré kúpele so slovenskými kúpeľmi do r.1989 mali – filozofiu dostupnosti kúpeľných služieb širokej verejnosti."
(http://www.tophotelierstvo.sk)

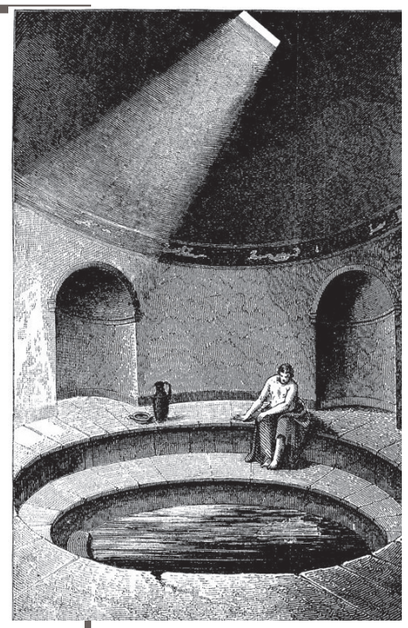

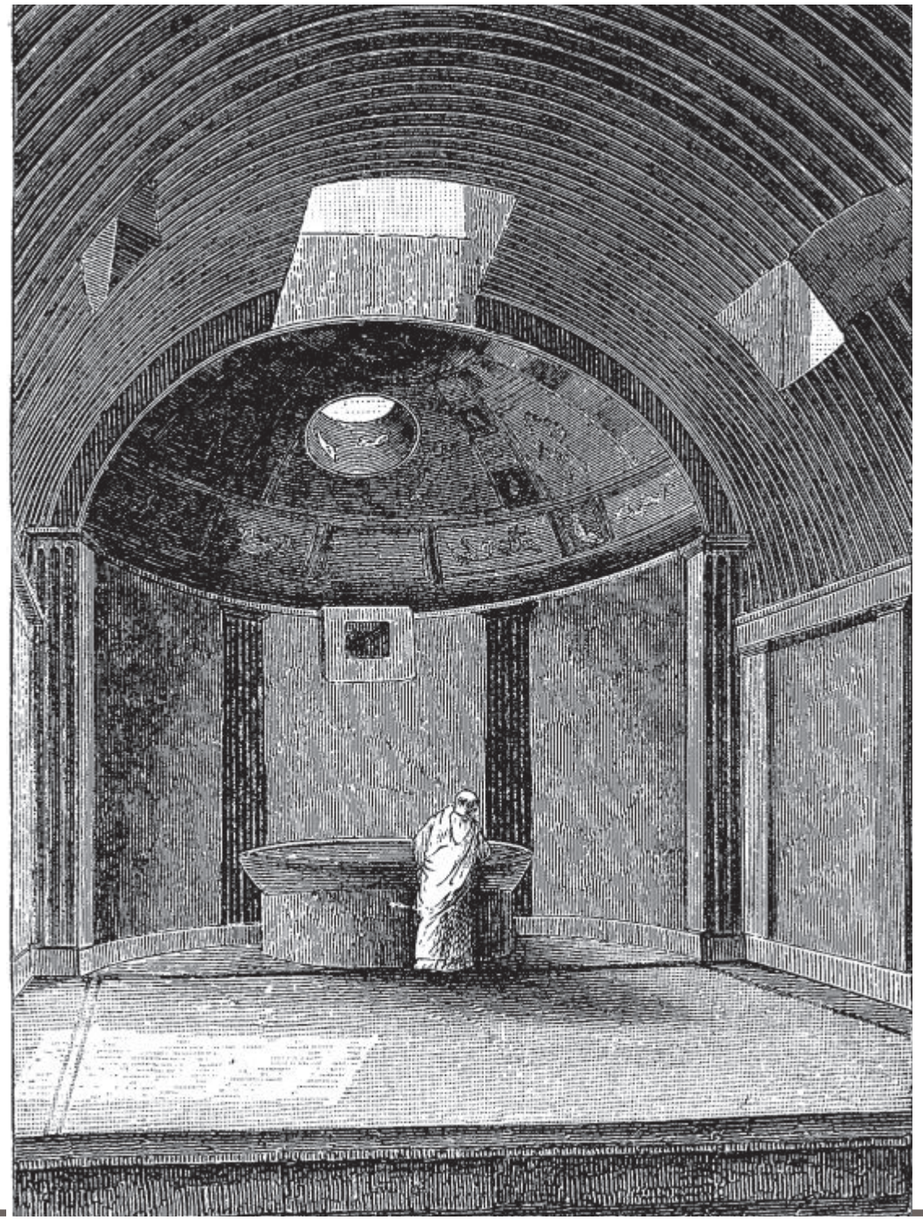

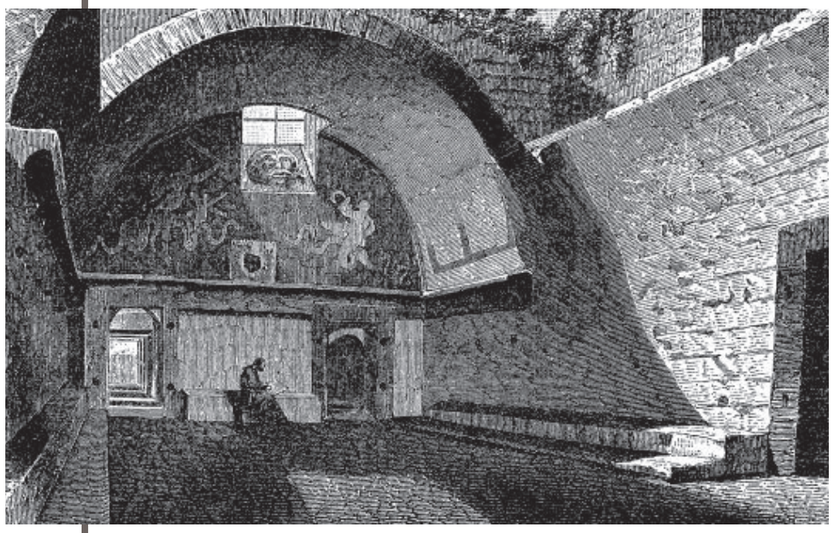

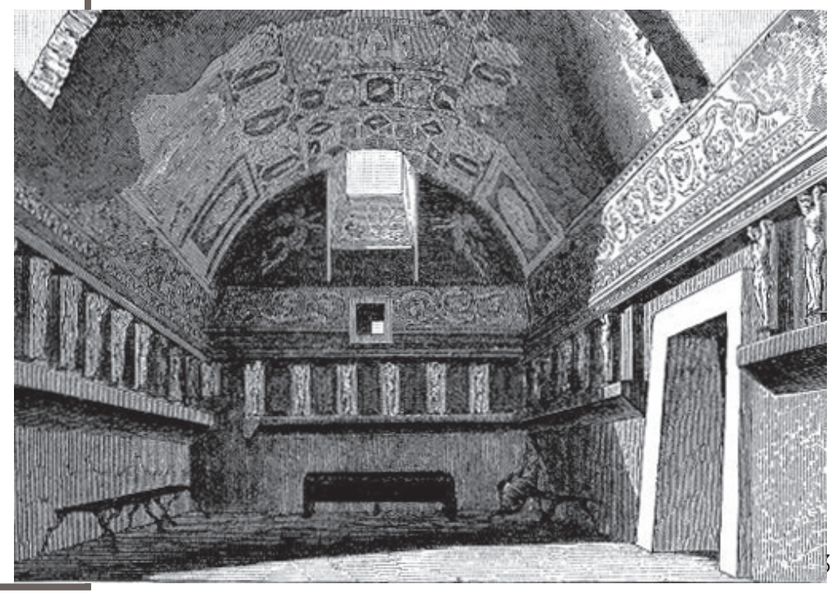

THERMAE CARACALLAS , ROMA , 733 A.D
/212-217 A.D / YEAR OF CONSTRICTION.

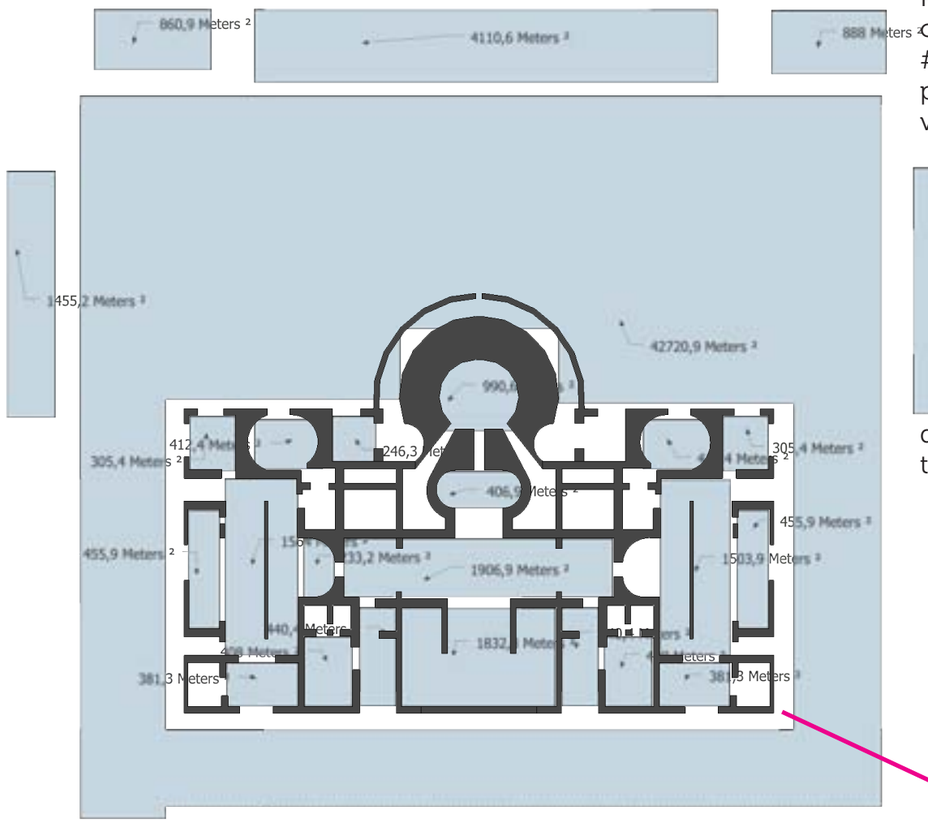

súmerný komplex
ROZMERY cca-400mx400m
opisaný kruh R=200m
#návštevníkov 3000/at a timew
poloha v meste - blízko centra
vybavenosť - vstupy>nádvorie>skrinky>
z nádvoria > knihovny / biblio
> prednáškové sály
>sportoviština / zavodistia
>terasy
> budova kupelov
>tepidarium
>calidarium
>frigidarium
>peristilas- odtial
dalsie priestory na oddych zabavu a hru
tvar/architektúra - stvorec takmer. s vlozenymi objemami.

Rozmery Carracallas

Precinct maximum: 412x393 m
Internal: 323x323 m
Central Block overall: 218x112 m
Swimming Pool: 54x23 m
Frigidarium: 5 9x24 m, height c. 41 m
Caldarium: 35M diameter height c. 44 m
Internal courts: 67x29 m

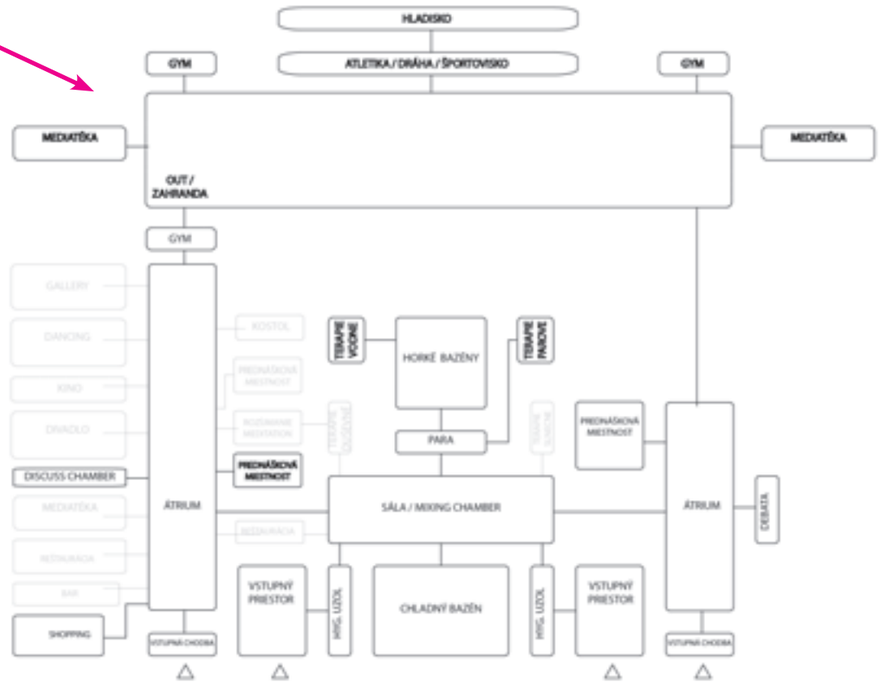

atmosféry včera

Atmosféry Thermy V
Pomejách

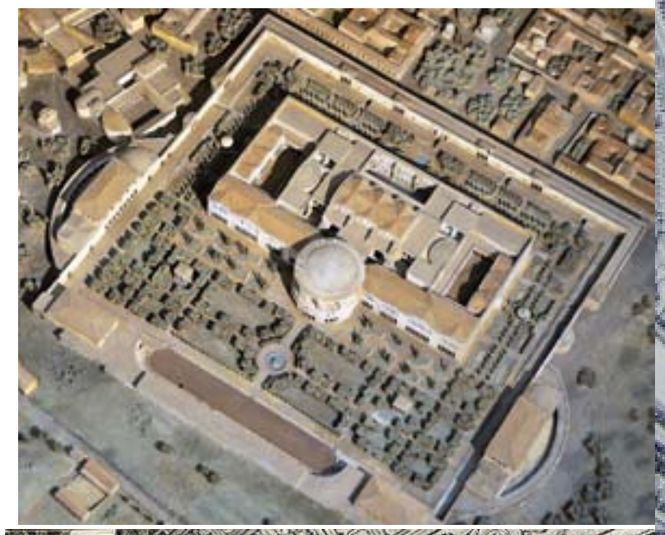

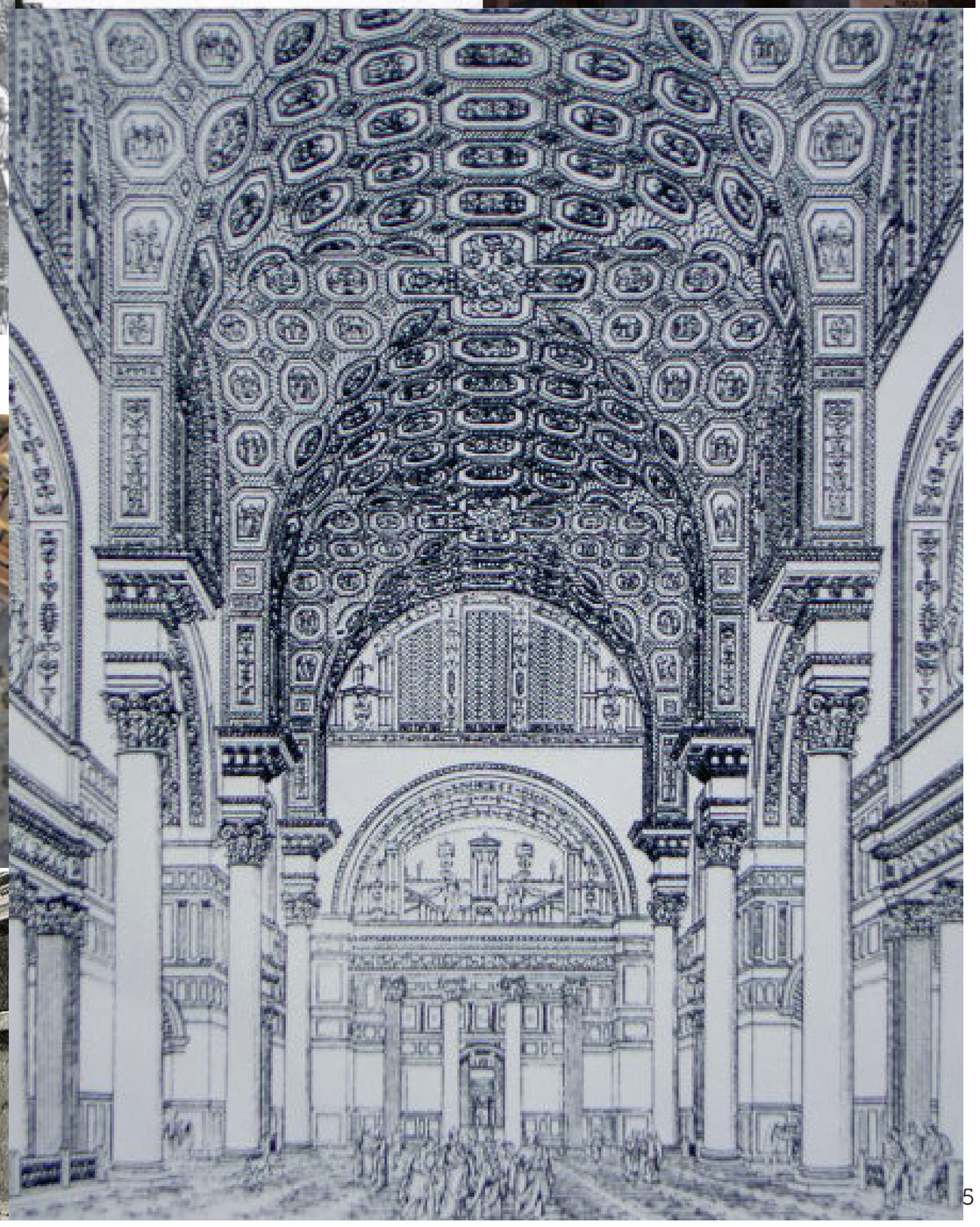

V rímskych thermách bol kúpeľ základným prvkom a všetko ostatné bolo vedľajšie.
Kúpelny komplex obsahoval premyslený systém čistej organizácie.
FUNKCIE:

KÚPEĽNÉ BUDOVY
ZÁHRADY
IHRISKÁ
KRYTÉ A OTVORENÉ BUDOVY

VYSLEDOK: POROVNANIE DISPOZICNYCH PROVOZOV ARCHTETYPALNYCH KUPELOV

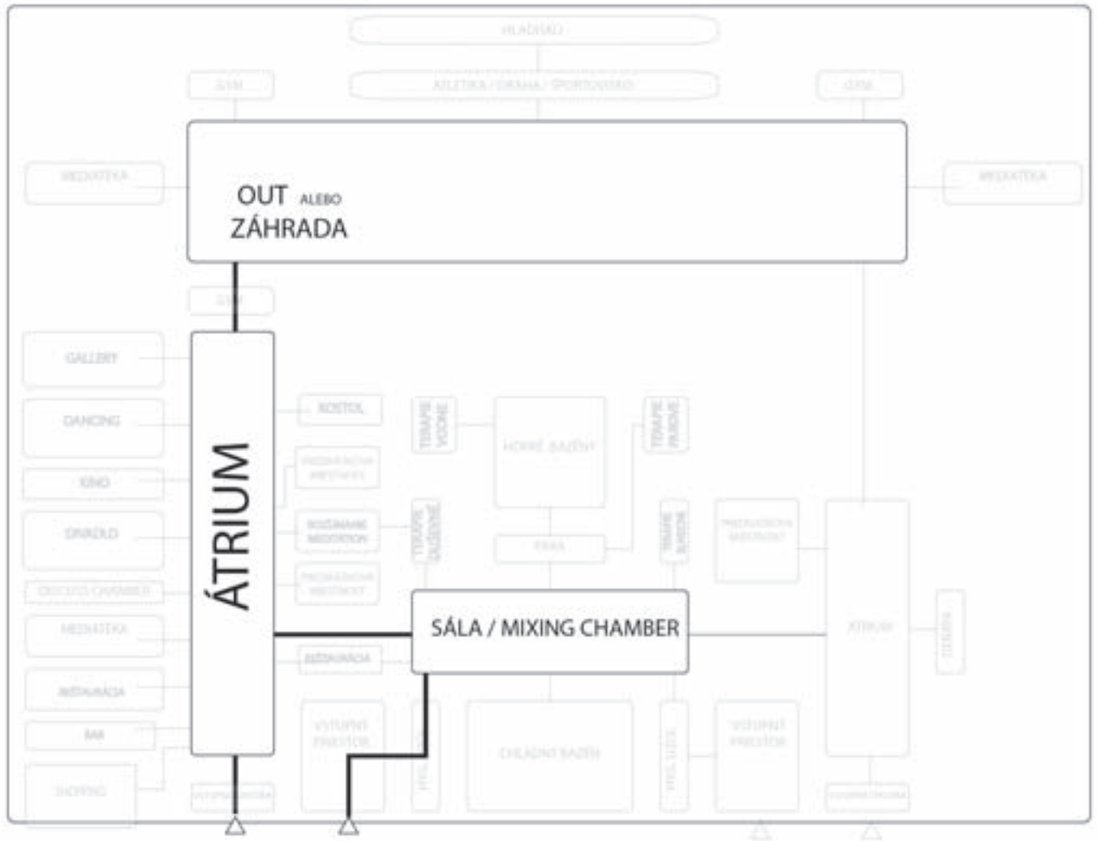

PREĽNUTIE DISPOZIČNÝCH PROVOZOV ARCHET. KÚPEĽOV

IDEA DEFORMOVANIA PREVÁDZKY POMOSOU KARTEZIÁNSKEJ MRIEZKY

Z knihy d.Arcy thompson : on growth and form

Princip vyvijania zivocichov roznych druhov bola mutácia zákaldneho archetypálneho vzoru ppomocou okolitých podmienok.

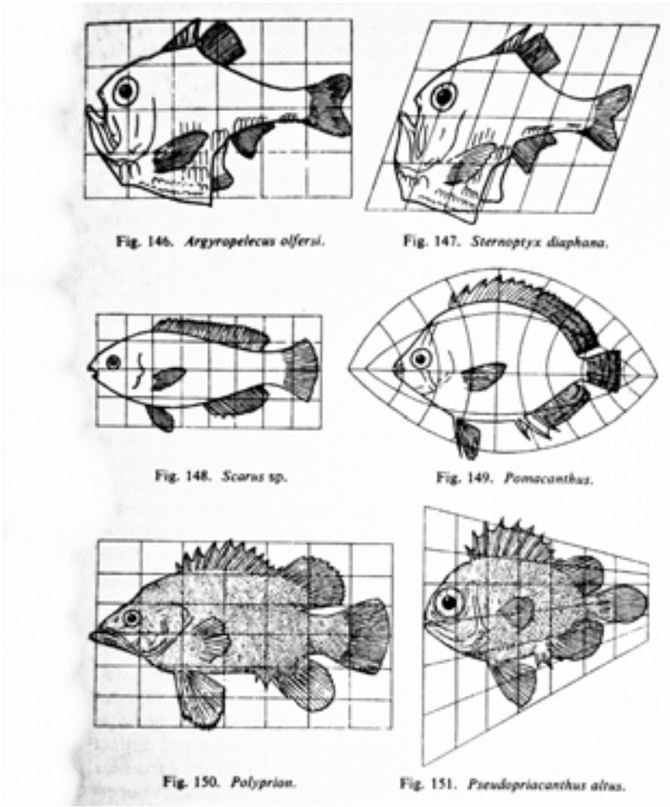

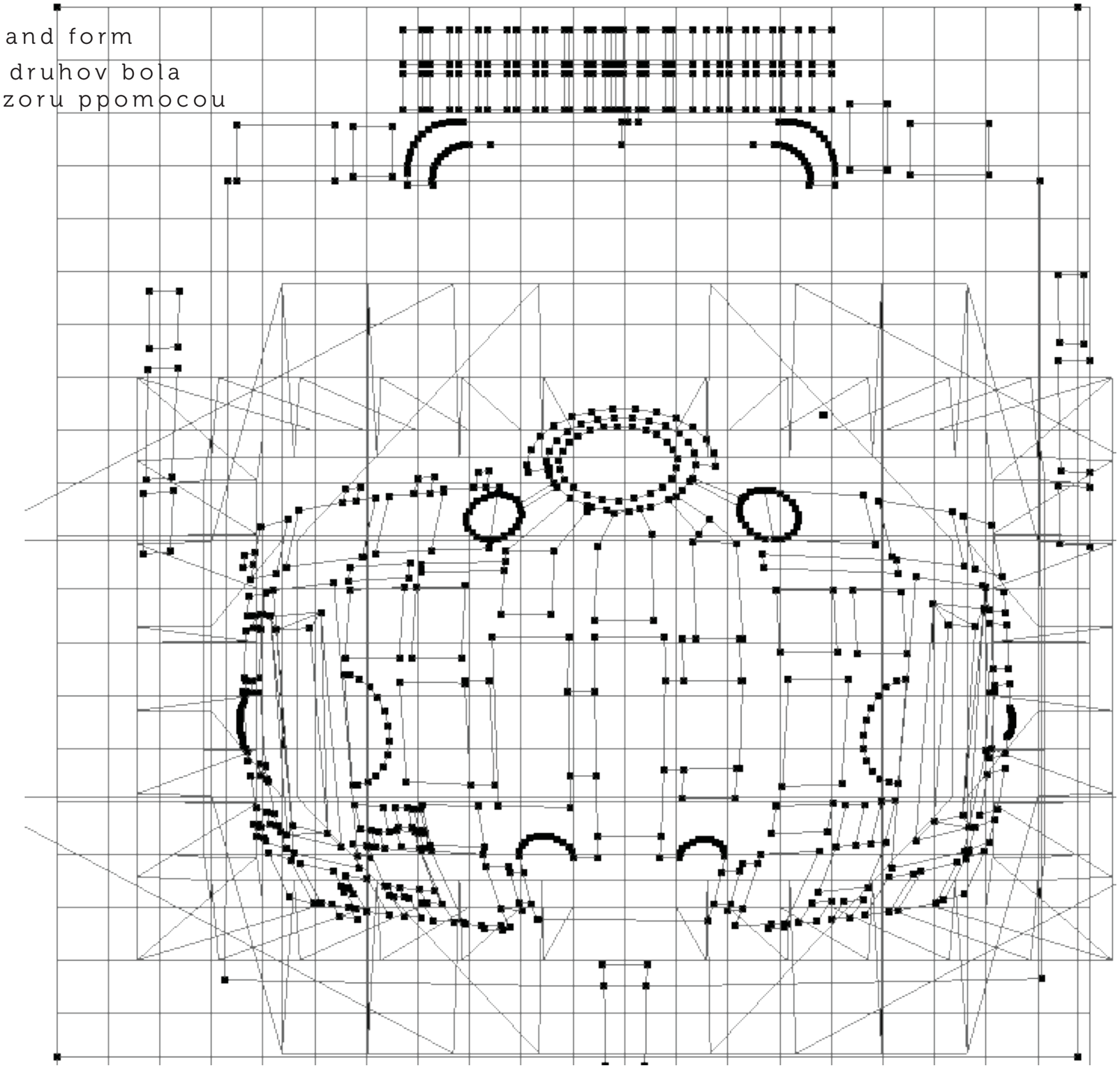

forma divadla od antického prototypu po súčasné formy. deformaciu pomeru javiska a hladiska

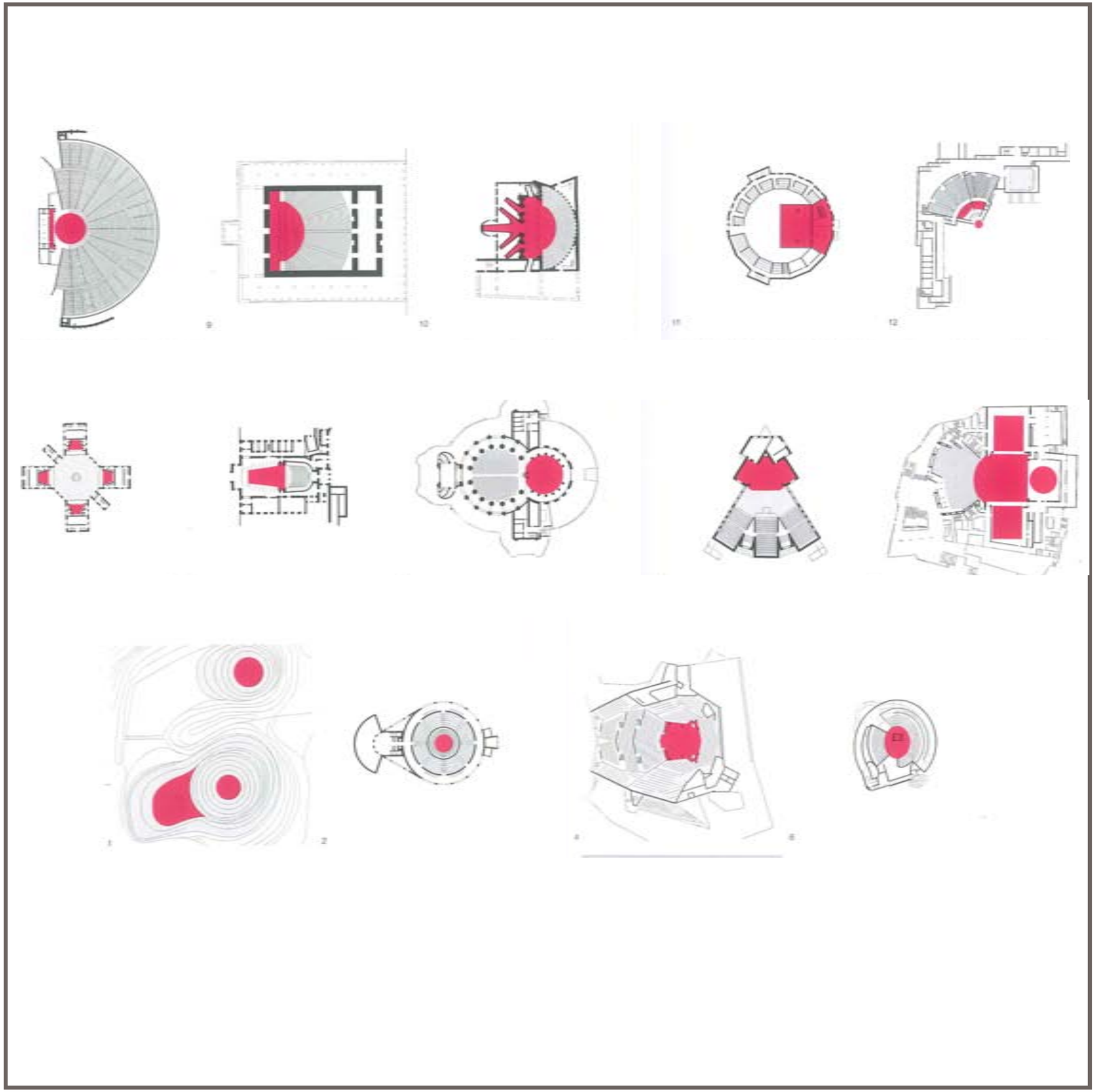

MUTÁCIA PROTOTYPOV

ZÁVER ZO SKÚMANIA ARCHETYPU:

ZÁKLADNÉ RYSY ARCHETYPÁLNYCH LÁZNÍ:

- SPOLOČNÉ MIXOVACIE PRIESTORY / **MIXING CHAMBER**

záhrada, hala k bazenom , atriá / napájanie funkcií na nich

-POLYFUNKČNOSŤ

okrem bazénov dalej : kniznice, masáže, športoviská , debatné , prednáškové sály , záhrady, oddych, relax, ..

-KAZDODENNA NAVSTEVNOST

-V MESTE , ALE MIMO MESTSKÝ RUCH / **IZOLOVANOSŤ**

vysoke hradby chranili kupele pred ruchmi z vonka. fylozofia priestoru je : vstupuje sa cez jeden jediny vstup , kde sa otvara kompletne novy svet , svet kde mozete zanechat problemy pred jeho branovu

KUPELE DNES

xizao (1999)

porovnanie hightech japonských lazni a klasickych , na tradiciach polozenych rodinnych kupeloch , ktore sa nikdy nemenia a preto su nenahraditelne.

tradicne cinske lazne

prikald vychadza z tradicii

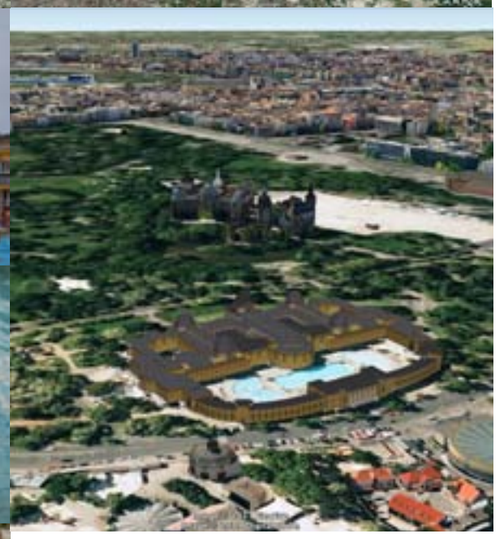

Szechenyi Bath and Spa Budapest

návaznosti
m2
program
konstrukcie | proporcie | dimenzie

1NP komplex | hotel viacpodlazny | systém bazénov von/dnu | termálne vřídla
komplex mal privátne bazény
separate men and women steam-bath sections,
different men / women "public baths".
NOW! + 3 outdoor and 15 indoor pools

geografické predpoklady + kultúra

vychádza z geografie. v Budapešti je viac ako 180 kúpeľných zariadení

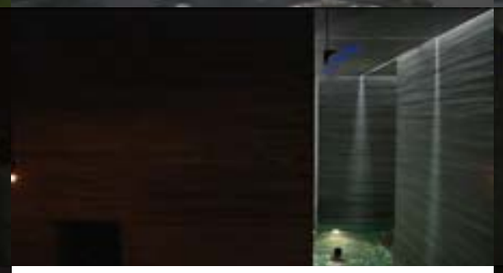
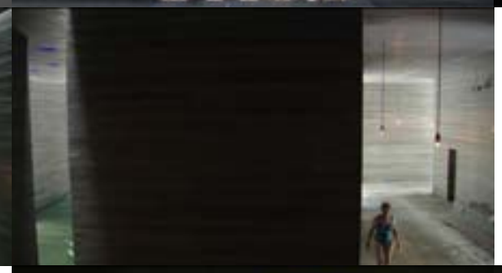

zhumtor's spa
simple form
strong feeling

JEDNODUCHOST
MODULARITA
STROHOST V MATERIALE
JEDNOESENCIALITA
DVA BAZENY
15 ROZNYCH MALYCH TERAPII
HORKA KOMNATA JE CERVENA
STUDENA KOMNATA JE MODRA
ZVUKY
SVETLO - VO TME
TMA VO SVETLE , POCAS DNA .
NADMERITKO, ZLOZENE Z MERITKA
KTORE SA DA CHYTITI DO RUKY
KLIDOVY PRIESTOR .
SILNE **ESENCIALNY** , **CHARIZMATICKY** ,
ODREZANY OD SVETA,
NIEKTORE MIESTA PONUKAJU "**OBRAZY**
" NA SVET. KDE SLEDUJES AKO ZIVOT
PLYNIE.
OTVORENE / ZATVORENE .
MASAZE ,
ODDYCHOVE PLOCHY.

GEOLOGIA - ZEME
MORFOLOGIA - TERENU

éterické kúpele / zmysly
len 3 materiály - kameň , voda , kov

Tropical Island / berlin

komercia / umely svet

hangár, nehodnotná architektúra , dokonalá simulácia prostredia+ drahé

mesto	RIM	MAĎARSKO	ŠVAJČIARSKO	BIBIONE, S TALIANSKO	PRAHA
kúpele názov	CARACALLOVE KÚPELE	SZECHENYI FURDO	THERME VALS , VALS	BIBIONE THERMAE	MESTSKÉ TERMY
schwarzplan	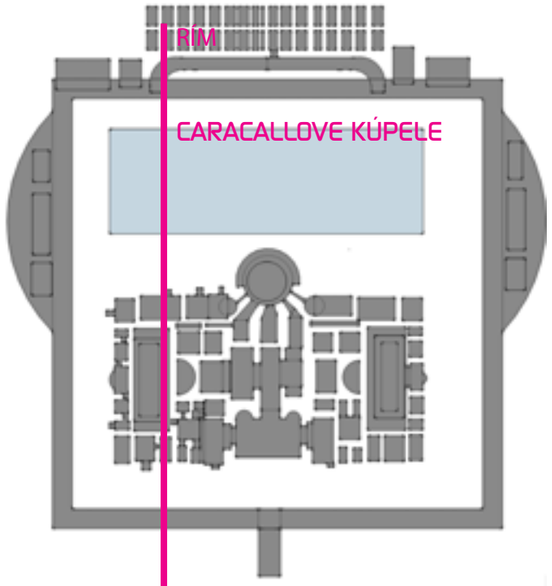	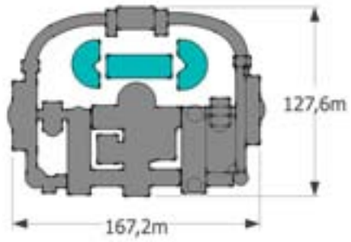	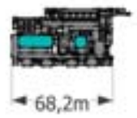		?
rozloha (m2)	148 200m2	21 334m2	xx m2	xx m2	34 596 - 27 210 m2
# návštevníkov	3000 /at a moment	2000 /at a moment	300 /at a moment	400 /at a moment	4000 /at a moment
vybavenosť / funkce	ovlažovna / tepidarium horúci kúpeľ / calidarium studený kúpeľ / frigidarium sauny peristily / dvory parky knižnice / bibilioteky herne čitárne závodište / cvičisko debatné miestnosti	ovlažovna / tepidarium horúci kúpeľ / calidarium studený kúpeľ / frigidarium sauny dvor park hracie plochy	Rozne terapie , Dva bazeny male bazenne komnaty Terapie hudbou , sluchom , ocami, telom	bazény procedury telo duša otvorené átrium	ovlažovna / tepidarium horúci kúpeľ / calidarium studený kúpeľ / frigidarium sauny peristily / dvory parky knižnice / bibilioteky herne čitárne závodište / cvičisko debatné miestnosti
bazény dnu/von	2/0	3/15	1/1	1/1	?/?
podlažnosť	1-2	1 + hotel cca5-6	2	2	2
funkčná plocha (m2)	funkčná plocha (m2)	funkčná plocha (m2)	funkčná plocha (m2)	funkčná plocha (m2)	funkčná plocha (m2)
špeciál	separé prevádzka muži/ženy	separé prevádzka muži/ženy veľké otvorené priesotry bazeny von terapie dnu	zakopane pod zemou 3 materialy BETON, VODA , OCEL	vyuzitie solárnych článkov na zásobovanie energiou	separé prevádzka muži/ženy

ZÁVER Z ROZOBRATIA REFERENCIÍ:

- TYPOLÓGIA

SÚPIS VŠETKÝCH MODERNÝCH , SÚČASNÝCH , AJ MINULÝCH FUNKCIÍ

-CHARAKTER

KAŽDÉ ZO SKÚMANÝCH KÚPELNÝCH ZARIADENÍ MALO JASNÝ CHARAKTER, A VYMEDZENÚ ROLU ,ČIM CHCE BYŤ

-ATMOSFÉRA

SÚVISÍ S CHARAKTEROM.

TYPOLÓGIA KÚPEĽOV

kniha: sportové stavby,Romana Statelová , R.1990 (NTK kód : GV401.S73 1990)

http://www.schletterer.com/en/hotel-spa-concept/typologies/medical-spa-and-hospitality.html

0/TYPO-LOGI-A - KÚPE-LOV

PODLA ESENCE
PRÍRODNÉ KÚPELE
UMELÉ

PODĽA ÚČELU KTORÝ PLNIA:
LIEČEBNÉ /zdravotno-rehabilitačné účely
AEROTERAPEUTICKÉ /LIEČENIE VZDUCHOM/
HELIOTERAPEUTICKÉ /LIEČBA SLNEČNÝM ŽIARENÍM/
BALNEOTERAPEUTICKÉ /LIEČBA PITÍM MINERALNYCH VOD, BAHNOM/

OČISTNÉ
RELAXAČNÉ
ZDRAVOTNÉ

TERAPIE:
VAŇOVÉ
SPRCHOVÉ
POTNÉ
SLNEČNÉ
TEPLOVZDUŠNÉ
HORÚCOVZDUŠNÉ
PARNÉ
REKREAČNÉ A ŠPORTOVÉ / V RAMCI ŠPORTOVÝCH AREÁLOV
SAUNOVE

PODLA DRUHU PREVADZKOVATELA A VYUZIVANIA
VEREJNÉ
KOMUNÁLNE /využíva verejnosť, nie je potrebná lekárska kontrola/
REKREAČNÉ
ŠPORTOVÉ
NEVEREJNÉ
SUKROMNE

PODLA ČASU PREVÁDZKY
S CELOROČNOU PREVÁDZKOU/KRYTÉ BAZENY
12HODIN DENNE
24HODIN DENNE

SO SEZONNOU PREVADZKOUI /NEKRYTE
S PREDLZENOU PREVADKOU / TERMALNE

TYPOLOGIA DNES

MAPOVANIE AKTUÁLNEHO OBSAHU ODDYCHOVÝCH /WELNESS/ CENTIER .
SLÚŽI K VYJASNENIU OBSAHU PROGRAMOVÉHO NAPLNENIA KONCEPTU BARÁKU.
WELNESS JE NIEČO INÉ AKO LÁZEŇ (KÚPELE) .
WELNESS JE PREVENCIA.
KÚPELE SÚ LIEČBA

LÁZEŇ
BYLINKOVÁ LÁZEŇ
SOLNÁ LÁZEŇ
PARNÍ LÁZEŇ

LACONIUM - ALTERNATÍVA SAUNY - SUCHÉ SÁLAVÉ TEPLO

+
WELLNESS PROVOZ
PRIRODNÍ UHLIČITÉ KÚPELE
HYDROMASÁŽNÍ PROCEDURY
LEDOVÁ TŘÍŠŤ
FINSKÁ SAUNA
RHASOUL - DRUH PARNÍ SAUNY
MASÁŽNÍ MÍSNTOSTI - KLASICKÉ A REFLEXNÍ MASÁŽE
SPECIÁLNÍ MASÁŽE - LÁVOVÝMI KAMENY, ANTICELULITIDNÍ , JAPONSKÁ, SHIATSU-DO, INDICKÁ MASÁŽ HLAVY , PRÍSTROJOVÁ A RUČNÍ LYMFATICKÁ DRENÁŽ,
ĎALŠIE INDIVIDUÁLNE PROCEDURY - CELOTELOVÉ PARAFINOVÉ ZÁBALY.
+
VIP ZÓNA - PRIVÁTNÍ WLENESS
S PARNÍ LÁZNÍ PRO UZAVRENOU SPOLOČNOST

RELAXAČNÍ ZÓNA S LEHÁTKY, PRÚHLEDY DO ATRAKTIVNÍHO BAZÉNU
ŠATNY
SPRCHY
SOC. ZARIADENIA

V 2PP
BAZÉN PO VZORE ŘÍMSKÝCH LÁZNÍ - NEPRAVIDELNÝ TVAR,/ V RIM. LAZNICH BOLI TVARU PRAVIDELNÉHO!/
PROTIPROUD
MASÁŽNE TRISKY
WHIRPOOL KNEIPŮV CHODNÍK - STRIEDANIE TEPLYCH A STUDENYCH VÔD

VYHRIEVANÉ LEHATKA A MOZAIKOVÉ VYHRIEVANÉ LAVICE - ALÁ ZASADANIE SENÁTU V LÁZNÍCH

TLUMENÉ OSVETLENIE / SVETELNÉ ATMOSFÉRY/ PROSTREDNÍCTVOM SEPARÁCIE VLNOVÝCH DĹŽOK - MOJA IDEA

+
FIT CENTRUM
POSILNOVANIE
KALANETIKA
PILATES
TRENAŽÉRY

+
LEKÁR

+
BEAUTY CENTRUM
KOSMETICKÉ SLUŽBY
MANIKÚRA , PEDIKÚRA, ZÁBALY, PEELINGY,

+
HOTEL
106 LÚŽEK V 80 HOTELOVÝCH POKOJÍCH

(ZDROJ.:ČASOPIS BAZÉN&SAUNA 11/12 2010)

Slúži k vyjasneniu obsahu programového naplnenia konceptu baráku.
Welness je niečo iné ako Lázeň (kúpele) .
Welness je prevencia.
Kúpele sú Liečba